

Pronouns

What are the Czech pronouns?

What are the case forms for interrogative, personal, and reflexive pronouns?

Pronouns can be divided into **three subtypes**: **interrogative pronouns** (the question words *Who?* and *What?*), **personal pronouns** (*I ~ me, you, he ~ him, she ~ her, we ~ us, they ~ them*), and **reflexive pronouns** (*oneself* in English). In Czech, all pronouns decline for case—much like we see remnants of case declension in the English personal pronouns (nominative *he* versus accusative/dative *him*).

Case forms of the **interrogative pronouns are straightforward**. In terms of gender agreement, ***kdo* is considered M sg** (*Kdo tam byl?*) and ***co* is treated as N sg** (*Co tam bylo?*).

Forms of the interrogative pronouns *kdo* and *co*

	Kdo	Co	Examples
Nom:	kdo	co	<i>Kdo to je?, Co to je?</i>
Acc:	koho	co	<i>Koho znáš?, Co vidíš?</i>
Dat:	komu	čemu	<i>Komu píšeš?, Naproti čemu bydlíš?</i>
Gen:	koho	čeho	<i>Bez koho nemůžeš žít?, Čeho se bojíš?</i>
Loc:	o kom	o čem	<i>O kom mluvíte?, O čem píšete?</i>
Instr:	kým	čím	<i>Kým se chceš stát?, Čím se zabýváš?</i>

The declension of the **personal pronouns is more complicated**. **Most singular pronouns in accusative, dative, and genitive have both short and long forms**: the former do not take stress and take a special position in the Czech sentence (as enclitics) while the latter take stress and are used after prepositions (*Bez tebe nemůžeme žít*) as well as for emphasis and contrast (*Ptám se jeho, ne tebe*).

Forms of the personal pronouns: first-person sg (*já*) and pl (*my*)

	Já (sg)		my (pl)
	short	long	
Nom:		já	my
Acc:	mě	mne	nás
Dat:	mi	mně	nám
Gen:	mě	mne	nás
Loc:		mně	nás
Instr:		mnou	námi

Some remarks:

1. In spoken Czech, the *já* forms simplify: *mně* can be used for all short and long forms in the accusative, genitive, locative, and dative (the dative short-form *mi* is also used). This leaves only three forms: *já, mně, mnou*.

2. In spoken Czech, the instrumental for *my* is *náma*.

Forms of the personal pronouns: second-person sg (*ty*) and pl (*vy*)

	<i>ty</i> (sg)		<i>vy</i> (pl)
	short	long	
Nom:	ty		vy
Acc:	tě	tebe	vás
Dat:	ti	tobě	vám
Gen:	tě	tebe	vás
Loc:		tobě	vás
Instr:		tebou	vámi

Remark:

1. In spoken Czech, the instrumental for *vy* is *váma*.

Forms of the personal pronouns: third-person sg (*on, ono, ona*) and pl (*oni, ona, ony*)

	<i>on</i> (M sg)		<i>ono</i> (N sg)		<i>ona</i> (F sg)	<i>oni</i> (M pl), <i>ona</i> (N pl), <i>ony</i> (F pl)
	short	long	short	long		
Nom:	on		ono		ona	oni, ona, ony
Acc:	jej, ho	jeho, jej	je		jí	je
Dat:	mu	jemu	mu	jemu	jí	jím
Gen:	ho	jeho	ho	jeho	jí	jich
Loc:		něm		něm	ní	nich
Instr:		jím		jím	jí	jimi

Some remarks:

1. After a preposition, initial *j-* is replaced by *ň-*, which is realized as *ně-* or *ni-* (*ní-*): *pro něho* (*pro něj*), *pro ni*, *pro ně*; *k němu*, *k ní*, *k nim*; *bez něho*, *bez ní*, *bez nich*; *s ním*, *s ní*, *s nimi*.

The locative forms do not occur without the *ň-* because the locative case always occurs with a preposition.

2. **M accusative *jej*** can be used as both a short and long form.

3. In spoken Czech, **forms beginning with *o-* become *vo-*** (*von, vono, vona, voni*). The **nominative plural forms also show no gender distinctions**. The third-person sg **M and N forms in the accusative and genitive simplify**: both become *ho* (short) and *jeho* (long), and after a preposition *něj* (not *něho*) is used.

4. In spoken Czech, **feminine accusative sg *ji* is often said as *jí***, thus making it analogous to the other non-nominative forms.

5. In spoken Czech, the **instrumental for *jimi* is *jíma***.

Forms of the reflexive pronoun (“oneself”: *se / si*)

	short	long	Some examples
Nom:			
Acc:	se	sebe	<i>Ještě se neznáme, Děláš to hlavně pro sebe</i>
Dat:	si	sobě	<i>Dám si pivo, Jak se k sobě chováme?</i>
Gen:		sebe	<i>Ptáme se sami sebe: kdo vlastně jsme?, Sedíme vedle sebe</i>
Loc:		sobě	<i>Napište něco o sobě</i>
Instr:		sebou	<i>Tady nebo s sebou?</i>

The **reflexive pronoun**—since it refers back to a subject—**does not have a nominative form**.

Examples of usage: short and long forms

Děkujeme vám za inspiraci.

Přeju ti všechno nejlepší k narozeninám.
I-wish all best for birthday

Nemůžu tě pustit z hlavy.
I-can't expel from head

Hory nad námi svítí ve slunci.
mountains above shine sun

Já bez tebe nejsem já.
without

Ty jsi to všechno koupila pro mne?
all-this

Ukaž, co v tobě je.
show

Musíš jí něco říct.
you-must something to-say

Nebrečím kvůli tobě, nýbrž kvůli sobě.
I-not-cry because-of rather

Možná jsem tě špatně pochopil.
maybe understood

Mluvte s námi česky!

Není to o mně, ale o nás.

Nikdy bych o sobě neřekl, že jsem trpělivý.
never would say patient

Beze mne nemůžete dělat nic.
without you-can't

Zeptali jsme se ho, kolik je mu let.
we-asked how-many years

Mám něco pro vás.
something

Dej jim vědět, že přijdu včas.
let know I-will-come on-time

Dítě potřebuje, abyste jej často pohladili.
child needs that-you often caress

Přeji jim všem hodně štěstí!
I-wish all much luck

Já ji znám dobře, ale jeho ne.

Dnes mi zavolala Klára.
called

Jsme všude mezi vámi!
everywhere among

Jen se neboj a důvěruj mi!
just don't-fear trust

Co kdybych jí přinesl červenou růži?
what-if-I brought red rose

Škoda, že ho jenom zastřelili.
it's-too-bad only they-shot

Bude se mi spát velice dobře, ale jemu určitě ne.
will-sleep very definitely-not

Řekla jsem mu jenom: „Chceš facku?“
I-said only slap

Chci dnes večer s tebou tancovat.
to-dance

Pozvali jsme je všechny na večírek.
we-invited all party

Pořád nám lžou.
always they-lie

Vždycky jsme s váma!
always

Miluji tě.
I-love

Zbylo jich jen 5.
remained

Doporučení bylo více, nebudu vás jimi však zatěžovat.
recommendations many I-will-not but bother

Zůstaneš se mnou?
will-you-remain

Neptejte se mne, ale zavolejte jemu.
don't-ask call

Je to jenom blog, ale mám jej rád.

Dej si ho do kapsy.
put s pocket

Examples of usage: ň- forms

O nich vím málo.

Tatínek nemá nikoho, kdo by se o něj staral.
who would take-care-of

Dárky pro ni a pro něj.
presents

Pro ni udělám cokoli.
anything

Globální svět a cesta k němu.
world path

Válka začala kvůli nim.
war began because-of

Pro ně není problém napsat v žánru pop-rocku jakýkoliv hit.
genre any

Máme stálé klienty, ale kromě nich přichází i řada nových.
steady besides come also number

Náhle před nimi stojí ruský tank.
suddenly in-front-of stands

Mám nového přítele, ale na něj nemám čas.
time

Pes od ní odběhl.
ran-away

Ona nevěděla, co od něho chce.

Co já s nimi udělám?

Běhali jsme za ním po celém městě.
we-ran around whole

Na vodě a pod ní.
water

Obama přiletí v poledne, Hilton kvůli němu zavře strešní bar.
will-arrive noon because-of will-close rooftop